

Onderzoek naar financieel misbruik

Geachte mijnheer of mevrouw,

Wij vragen uw medewerking bij dit onderzoek naar financieel misbruik. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld het extra pinnen van uw bankrekening, het stelen van geld of kostbare spullen maar ook het tegen uw wil in verkopen of aanschaffen van goederen.

Financieel misbruik bij ouderen en hulpbehoevenden komt veel voor. In de meeste gevallen kent het slachtoffer de dader goed, daders zijn bijvoorbeeld de verzorger, een familielid of zogenaamde vrienden. Het is daarom vaak moeilijk hier iets tegen te doen.

We willen u enkele vragen stellen over uw bekendheid met het thema financieel misbruik, uw mogelijke ervaringen met financieel misbruik, en ten slotte uw behoefte aan hulp bij toezicht op uw waardevolle eigendommen. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten.

Uw antwoorden worden anoniem en vertrouwelijk verwerkt. We vragen u niet om uw naam of contactgegevens. De stichting Samen Veilig Ouder Worden gebruikt de antwoorden op deze vragen om meer te weten te komen over wat er nodig is om financieel misbruik te voorkomen en aan te pakken. Zo kan de Stichting passende hulpmiddelen ontwikkelen.

Wij danken u alvast hartelijk voor het invullen van de vragenlijst. Want alleen SAMEN kunnen we financiële uitbuiting stoppen.

Thérèse van der Velden | Patrick van der Valk

Stichting Samen Veilig Ouder Worden

De Stichting SVOW heeft geen winstoogmerk en alle medewerkers doen hun werk vrijwillig en onbezoldigd. Met de opbrengst van de verkoop van de hulpmiddelen worden nieuwe hulpmiddelen ontwikkeld en worden lopende kosten voor het voortbestaan van de Stichting bekostigd.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met onderzoekers van de Hogeschool Utrecht.

Vragenlijst financieel misbruik

De eerste vragen gaan over uw bekendheid met financieel misbruik.

1. Wat valt volgens u onder financieel misbruik? *Meer antwoorden mogelijk*
 - a. Iemand betaalt een extra boodschapje voor zichzelf van mijn geld.
 - b. Het weggeven van waardevolle spullen aan een familielid dat erom vraagt.
 - c. Iemand betaalt toevallig een keer een rekening van mijn geld.
 - d. Een familielid pint wat extra geld voor zichzelf met mijn pinpas.
 - e. Het aanpassen van mijn testament op verzoek van een familielid.
 - f. Het beheren van mijn geld zonder dat ik nog kan meekijken.
 - g. Weinig leefgeld krijgen terwijl ik weet dat er eigenlijk genoeg geld is.
 - h. Een familielid int mijn belastingteruggave of toeslagen.
 - i. Een machtiging ondertekenen voor een automatische afschrijving als een familielid dit vraagt.
 - j. Anders, namelijk:

2. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	Helemaal mee eens	Beetje mee eens	Niet eens/niet oneens	Beetje mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet	N.v.t.
Waardevolle spullen bewaar ik uit het zicht.							
Mijn bankafschriften controleer ik iedere maand.							
Als mijn hulp in huis is, weet ik precies wat hij of zij doet.							
Ik zorg ervoor dat ik weinig geld heb in mijn portemonnee.							
Als iemand boodschappen voor me doet, geef ik een passend bedrag mee.							
Ik weet wat ik moet doen als ik te maken krijg met financieel misbruik.							
Als ik financieel misbruik vermoed dan vind ik het lastig om de dader erop aan te spreken.							
Financieel misbruik overkomt mij niet.							

De volgende vragen gaan over uw ervaring met financieel misbruik.

3. Heeft u in de afgelopen vijf jaar te maken gehad met financieel misbruik?
 - a. Ja
 - b. Nee (ga door naar vraag 9)
 - c. Weet ik niet (ga door naar vraag 9)

4. Hoe vaak is het voorgekomen? Het is...
- Eén keer gebeurd
 - Twee tot vijf keer gebeurd
 - Meer dan vijf keer gebeurd
5. Kunt u vertellen wat er van u is weggenomen? *Meer antwoorden mogelijk*
- Cash geld
 - Geld van mijn bankrekening
 - Waardevolle spullen
 - Geld van toeslagen/belastingen
 - Erfenis
 - Iets anders, namelijk.....
6. Kunt u vertellen wat er is gebeurd? *Meer antwoorden mogelijk*
- Iemand nam geld uit mijn portemonnee
 - Iemand pinde extra bedragen van mijn bankrekening
 - Iemand betaalde rekeningen van mijn bankrekening
 - Iemand inde mijn belastingteruggave of mijn toeslagen
 - Iemand stal mijn waardevolle spullen
 - Iemand beheerde mijn geld maar gaf mij (te) weinig (leef)geld, terwijl er genoeg was
 - Iemand oefende druk op mij uit om mijn testament of wilsbeschikking te veranderen
 - Iemand heeft mij een machtiging laten ondertekenen
 - Iets anders, namelijk.....
7. Kunt u vertellen door wie het werd gedaan? *Meer antwoorden mogelijk*
- Familie lid
 - Verzorger
 - Vriend
 - Anders, namelijk
8. Wat heeft u gedaan toen u erachter kwam? *Meer antwoorden mogelijk*
- Ik heb gesproken met iemand die ik vertrouw
 - Ik heb met een familie lid/familieleden gesproken
 - Ik heb met een professionele hulpverlener gesproken
 - Ik heb met een medewerker van de woonzorginstelling waar ik woon gesproken
 - Ik heb met mijn verzekeraar gesproken
 - Ik heb de (vermoedelijke) dader erop aangesproken
 - Ik heb het contact met de (vermoedelijke) dader verbroken
 - Ik heb met de politie/wijkagent gesproken
 - Ik heb niets gedaan
 - Iets anders, namelijk

⇒ **Ga door naar vraag 10**

9. Als u te maken krijgt met financieel misbruik, wat bent u dan van plan te doen? *Meer antwoorden mogelijk*
- a. Met iemand die ik vertrouw praten
 - b. Met een familielid/familieleden praten
 - c. Met een professionele hulpverlener praten
 - d. Met een medewerker van de woonzorginstelling waar ik woon praten
 - e. Met mijn verzekeraar contact opnemen
 - f. (vermoedelijke) Dader erop aanspreken
 - g. Contact met (vermoedelijke) dader verbreken
 - h. Met politie/wijkagent contact opnemen
 - i. Ik denk dat ik niets doe
 - j. Iets anders, namelijk.....

De volgende vragen gaan over uw behoefte aan hulpmiddelen voor extra toezicht op uw waardevolle eigendommen of ondersteuning bij het stoppen van financieel misbruik.

10. Heeft u interesse in een hulpmiddel om toezicht te creëren op de transacties van uw bankrekening? *Meer antwoorden mogelijk*
- a. Nee (stel vraag 10a)
 - b. Ja, in het controleren van transacties op mijn bankrekening (de Stichting heeft hiervoor de oplossing “Financiële Zorgverlening” ontwikkeld)
 - c. Ja, in het beheren van mijn geldzaken
- 10a. Kunt u aangeven waarom u geen interesse heeft? *Meer antwoorden mogelijk*
- a. Heb ik nog niet nodig
 - b. Ik vind het te ingewikkeld
 - c. Ik heb hier geen geld voor over
 - d. Ik vertrouw niemand
 - e. Anders, namelijk
11. Heeft u interesse in een hulpmiddel om toezicht te creëren op uw waardevolle bezittingen? *Meer antwoorden mogelijk*
- a. Nee (stel vraag 11a)
 - b. Ja, door het eenvoudig te laten registreren van mijn waardevolle spullen (de Stichting heeft hiervoor een “Digitale kluis” ontwikkeld)
 - c. Ja, namelijk door
- 11a. Kunt u aangeven waarom u geen interesse heeft? *Meer antwoorden mogelijk*
- a. Heb ik nog niet nodig
 - b. Ik vind het te ingewikkeld
 - c. Ik heb hier geen geld voor over
 - d. Ik vertrouw niemand
 - e. Anders, namelijk

12. Als u te maken krijgt met financieel misbruik, zou u dan interesse hebben in ondersteuning om het financiële misbruik te stoppen? *Meer antwoorden mogelijk*

- a. Nee (stel vraag 12a)
- b. Ja, in hulp bij de opsporing van de dader
- c. Ja, in hulp bij de opsporing van mijn eigendom
- d. Ja, in hulp bij het te voeren gesprek met de dader (bijvoorbeeld door middel van Mediation en nazorg)
- e. Ja, in hulp bij

12a. Kunt u aangeven waarom u geen interesse heeft?

- a. Heb ik nog niet nodig
- b. Ik vind het te ingewikkeld
- c. Ik heb hier geen geld voor over
- d. Ik vertrouw niemand
- e. Anders, namelijk

13. Kunt u aangeven wat u belangrijk vindt aan een goede oplossing? *Meer antwoorden mogelijk*

- a. Het moet gratis zijn
- b. Het mag niet te duur zijn, namelijk maximaal €
- c. Het moet eenvoudig te gebruiken zijn
- d. Ik wil het meteen kunnen gebruiken
- e. Ik moet dat samen met iemand die ik vertrouw kunnen doen
- f. Ik wil het anoniem kunnen gebruiken
- g. Anders, namelijk

Algemene vragen:

14. Wat is uw geboortjaar?

.....

15. Bent u een man of een vrouw?

- a. Man
- b. Vrouw

16. Wat is uw burgerlijke staat?

- a. Getrouwd/samenwonend
- b. Weduwnaar/weduwe
- c. Ongehuwd/gescheiden/single

17. Wat is uw woonsituatie?

- a. Zelfstandig
- b. Seniorenwoning/aanleunwoning met service
- c. Zorginstelling
- d. Verpleeginstelling

18. Wie beheert uw financiën?

- a. Dat doe ik zelf
- b. Dat doet mijn partner
- c. Dat doet een familielid
- d. Dat doet een budgetbeheerder of bewindvoerder
- e. Dat doet iemand anders, namelijk

Tot slot,

Heeft u verder nog opmerkingen over het onderzoek, of wilt u misschien iets met ons delen over uw eigen ervaringen? We stellen uw reactie zeer op prijs.

Wij danken u hartelijk voor uw medewerking aan ons onderzoek.

Mocht u behoefte hebben aan aanvullende informatie dan kunt u ons bereiken via: info@svow.nl of via 0900-2002001 (€ 0,45 per minuut).

Thérèse van der Velden | Patrick van der Valk

Stichting Samen Veilig Ouder Worden